

INFORMATION ON THE RANGE AND PHYSICOCHEMICAL PROPERTIES OF GLOVES

Mirzaahmedova Madinabonu Nomonjon qizi

Master, Namangan Institute of engineering and technology .

mirzaahmedova_madinabonu97@mail.ru+998931629707

Mirzaaxmedov Javoxir Nomonjon o'g'li

Bachelor, Namangan Institute of engineering and technology .

mirzaaxmedovjavoxir777@mail.ru+998934829328

Soliyev Azizbek Kamoldinovich,

Senior Lecturer, Department of Design, Namangan Institute of Engineering and Technology

Annotatsiya: Ushbu ilmiy maqolada bir nechta qo'lqop turlarining kimyoviy-mexanik,gigenik,estetik talablar bo'yicha tajriba ishlari o'tkazildi va tanishib chiqildi.

Kalitsoszlar: qo'lqop,to'qima,erkak,ayol,bola,sintetik,teri,lateks,kron,zanjir,o'lchov,gost,xususiyat.

Annotation: In this scientific article, experimental work on chemical-mechanical, hygienic, aesthetic requirements of several types of gloves was conducted and familiarized.

Keywords: gloves,tissue,male,female,child,synthetic,leather,latex,Crown,chain,gauge,gost, feature.

Insoniyat qanchalik aql idrokli,yashashga intuluvchan o'z-o'zini extiyot qiladi.Lekin qanchalik kuchli va moslashuvchan bo'lmasin uning barmoqlari qanchalik nozik,baquvat bo'lish bilan birga insonning hayot uchun kurashuvchi asosiy tana a'zolari bo'lib qolaveradi.Inson sovuq vaqtarda anashu barmoqlarini cho'ntaklariga solib sovuqdan ximoya qilishi mumkun.Ammo og'ir mehnat jarayonida barmoqlariga shikast yetkazdirmaydigan yagona vosita bular qo'lqoplardir.Qo'lqoplar qishning sovuq kunlarida qo'llarimizni sovuq oqimdan himoya qilishdan tashqari kundalik hayotimizda,qurilish ishlarda,maishiy ishlarda,sport aftomobillarini boshqarishda,oqshom liboslarni bir bo'lagi sifatida ularni bezash vazifasini ham bajarib kelmoqda.Tarixda esa ushbu buyumlar hashamat va bashanglik ramzi sanalgan.Bunga misol qilib ritsarllar kimnidir duelga chaqirishni niyat qilsalar,uning oyoqlari ostiga qo'lqoplarini tashlashganlar.Hakamlaradolat timsoli sifatida qordek oq qo'lqoplar kiyganlar.Qadimgi rus o'lkalardida qo'lqoplar nafaqat qo'lqoplarni isitish,balki pech ichdag'i xumchani tashqariga chiqarish uchun qo'llanilgan bo'lib,aynan shu sabab u dag'al teridan tikilgan va ichi mo'yna bilan to'ldirilgan.

XVII asrda qo'lqoplar teri,ipak,to'r matolaridan tayyorlana boshlandi.Aslzoda ayollar garderobida esa albatta,bir nechta qo'qoplari bo'lishi shart bo'lgan.XIX asrga kelib ilk qo'lqop ishlab chiqarishga mo'ljallangan dastgoh ixtiro qilindi.Aynan shu vaqtga kelib barmoqlarsiz uzun qo'lqoplar ishlab chiqarish *Qo'lqop mahsulotlari tasniflanishi*

- jinsiy yoshga qarab — erkak, ayol va bola;
- mavsumda qo'lqoplar-qish — mavsumiy va yoz;
- ishlab chiqarish usuli bo'yicha-trikotaj va tikilgan;
- tugatish bo'yicha-silliq bo'yalgan, oqartirilgan, rangli, to'ldirilgan va boshqalar.;
- hajmi bo'yicha. [3 c.53]

Qo'lqop qoplamasasi materiallari:Tabiiy mo'yna, jun, ipak, to'qima iplari, qo'lqoplarning maqsadiga va ular kiyiladigan mavsumga bog'liq ravishda ishlatiladigan maxsus sintetik materiallar sifatida xizmat qilishi mumkin. Bugungi kunda charm qo'lqop, trikotaj qo'lqop, elektrotexnika uchun qo'lqop, bokschilar, futbol darvozabonlari, velosiped qo'lqoplari, uy bekalari, shifokorlar, to'y qo'lqoplari, tibbiy qo'lqoplari, snowboard qo'lqoplari va tog 'chang'isi [4 C.216].

Teri qo'lqoplari- bardoshli va ishonchli xom ashyolardan (qo'lqoplari uchun haqiqiy charmdan) tayyorlangan bo'lsa-da, ular boshqa materiallardan tayyorlangan mahsulotlarga qaraganda kamroq g'amxo'rlik qilishlari kerak. Qo'lqoplari uchun haqiqiy terining eng yomon dushmanlari yuqori harorat, quyosh nurlari va yuqori namlikdir.

Trikotaj qo'lqop-Qo'lqoplarning asosiy maqsadi sovuqdan himoya qilishdir. Qo'lqoplar yetarlicha mustahkam, elastik va chiroyli bo'lishi kerak. Trikotaj qo'lqoplar trikotaj va kroyen, bitta va ikkita bo'lishi mumkin. Qisqichbaqasimon qo'lqoplar shuningdek, qishki qo'lqoplar, mavsumiy qo'lqoplar va yozgi qo'lqoplar kiradi. Trikotaj qo'lqop va qo'lqop ishlab chiqarish uchun aralash va jun, shuningdek, yuqori hajmli sintetik ip ishlataladi.

Kron qo'lqoplari va qo'lqoplar silliq va naqshli yoki kabartmalı matodan qilingan. Xom ashyo sifatida paxta iplari, elastik iplar, shuningdek, viskoz va neylon iplar ishlataladi.

Uning maqsadi va xom ashyo turidan qat'i nazar, barcha trikotaj trikotajdan olinadi. To'qimachilik uchun xom ashyo turli to'qimachilik iplari va iplardir. Ip o'simlik (paxta, zig'ir va boshqalar) va hayvon kelib chiqishi (tabiiy ipak, jun), sun'iy(viskoz, asetat), sintetik (polyester, poliamid), aralash (yarim jun, kapronoklopkovaya va boshqalar) bo'lishi mumkin.

Trikotaj qo'lqoplar harakatga to'sqinlik qilmasligi kerak, ular kiyish va olib tashlash, yuvish va tozalash oson bo'lishi kerak.Trikotaj qo'lqoplarning yuqori sifati va past narxlar ularning mashhurligi va keng ko'lamda ishlatalishini tushuntiradi.

Lateks qo'lqoplari-Deyarli 170 yil davomida tibbiyotda kauchuk qo'lqoplar ishlataligan. Bugungi kunga qadar ular shifokor va hamshiraning qo'llarini himoya qilishning asosiy vositasi bo'lib qolmoqda. Avvalgidek, tabiiy lateks (kauchuk o'simliklarning muzlatilgan sharbati) tibbiy qo'lqop ishlab chiqarish uchun asosiy material bo'lib qolmoqda. Lateks yuqori elastiklik bilan ajralib turadi. Lateks qo'lqoplarida terni asrash qobiliyati tufayli uzoq vaqt ishlappingiz mumkin.Lateks qo'lqoplari shifokor va bemorni himoya qilishning eng yaxshi usuli hisoblanadi. Lateks qo'lqoplariga muqobil sintetik qo'lqoplardir. Vinil, neopren, nitril va boshqalar.

Sintetik-qo'lqoplari kamdan-kam hollarda allergiyaga olib keladi, bundan tashqari ular kimyoviy moddalarga nisbatan kuchli va chidamli.

Zanjirli qo'lqop-Qo'lqop qo'lqoplari qo'llarni pichoq bilan ishlashda kesish va in'fektsiyalardan himoya qilish uchun mo'ljallangan, ayniqsa, kesish, go'sht, shuningdek, baliqchilar uchun afzaldir."3-x va 5-ti z"

Qurilish qo'lqoplari-Barchamizga ma'lumki so'ngi yillarda yurtimizda bunyodkorlik ishlari avj olmoqda yangi binolar,ko'p qavatli uylar va maishiy obyektlar qad ko'tarmoqda Tekis ravon yo'llar,muhtasham ko'priklar jadal sur'atlarda ko'paymoqda, Albatta bu bunyodkor ishlarni yurtimizning mehnatkash ustalarimizning mehnatlari kattadir.Yilning 4 fasilda ham davom etayotgan qurilish ishlarida xo'jalik qo'lqoplari ustalarning eng zarur ximoya vositalari xisoblanadi.Shuningdek bunday qo'lqoplardan nafaqat qurilish ishlarida balki xo'jalik ishlarida ham unumliy foydalaniladi.Shuning uchun qo'lqoplarga bo'lgan talablar kundan kunga ko'paymoqda.

Motospost qo'lqoplari-Navbatda tanishtirib o'tadigan qo'lqop turi bu "Motosport uchun mo'ljallangan zamonaviy suv o'tkazmaydigan ilq qo'lqoplardir-suvga chidamlilik,iliq,shamoldan himoya qilish kabi ko'plab funksiyalarga ega.Xumo plastmassa PVXning maxsus dizayniga ega,bu esa kaftlarni yaxshiroq ximoya qilinadi.Shikastlanishladan yaxshi ximoya qilishi uchun ABS materiallari bilan qoplangan,yuqori darajada ximoya qilish uchun "kauchuk" bilan qoplangan bo'ladi.

Qo'lqoplarini o'lchash va joylashtirish qoidalari: Sizning o'lchamingizni bilish uchun, o'ng qo'lning kaftining atrofini "agar siz o'ng qo'l bo'lsangiz"bosh barmog'ingiz bilan o'lchab, uni santimetr bilan tortib, suyaklardan yuqoriga ko'taring.

Qo'lqoplar quyidagi o'lchamlarda ishlab chiqariladi:

Ayollar-6,6½, 7, 7 ½ ;

Erkaklar - 7½, 8, 8½, 9,9½, 10.

Qo'lqoplar juda bardoshli va elastik, yumshoq bo'ladi:

Qo'lqop uzunligi-30cm

Qo'lqoplarning rangi ko'k va sariq

Paketdagi miqdor-2 ta.

Qo'lqop hajmi-S, M, L

Paket hajmi-14,5 x 23,5 sm

Qisqa kodi-9556073302516 (S) 2516 DI

Qisqa kodi-9556073302523 (M) 2523 DI

Qisqa kodi-9556073302530 (L) 2530 DI

Qo'lqoplarning hajmini aniqlash uchun qo'lni o'lchash qo'lning eng keng katta qismining atrofida santimetr yordamida amalga oshiriladi. Millimetrdagi qo'lning atrofi 27ga bo'linishi kerak (chunki qo'lqoplarning o'lchamlari shartli tepaliklarda, shartli tepe 27 mm ga teng). Misol uchun, qo'lning atrofi 216 mm, bu raqamni 27 mm ga bo'linib, qo'lqop hajmini olamiz-8.Qo'lqoplarning kattaligi qo'lning eng keng qismiga to'g'ri keladi.

Jadval 1. - Erkaklar qo'lqoplarining o'lchamlari:

Qo'l atrofi, sm. (yangi o'lchami)	An'anaviy o'lcham
<i>Erkaklar qo'lqop razmeri</i>	
20	7 1/2
22	8
23	8 1/2
24	9
25	9 1/2
27	10
28	10 1/2
30	11
31	11 1/2
32	12
34	12 1/2
35	13
36	13 1/2
38	14

Qo'lqoplarining iste'mol xususiyatlari va sifat ko'rsatkichlari

Qo'lqoplari uchun talablar orasida iste'molchi xususiyatlari - funktsional, ergonomik, estetik, shuningdek ishonchilik, zararsizlik va xavfsizlikni aniqlash mumkin.

Iste'mol xususiyatlari va sifat ko'rsatkichlarini hisobga olgan asosiy hujjatlar quyidagilardir:

GOST 28846-90 qo'lqop . Umumiy texnik shartlar.

GOST 26223-84 trikotaj qo'lqop va qo'lqoplar.

GOST 20176-84 qo'lqop va mo'ynali qo'lqoplar. Umumiy texnik shartlar

GOST 26577-85 harbiy xizmatchilar uchun mo'yna astar ustida qo'lqop va qo'lqop.

GOST R 52238-2004 rezina lateks jarrohlik qo'lqop steril martalik. Shartnoma

Texnik rezina qo'lqop GOST 20010-93. Texnik shartlar

GOST R 52239-2004 bir martalik tibbiy diagnostika qo'lqoplari. 1-qism. Kauchuk lateks yoki eritma qo'lqoplari bo'yicha spetsifikatsiyalar

Ijtimoiy talablar assortimentning ijtimoiy manzil va iste'molchilar sinflariga muvofiqligi, mahsulotlarning qarishi bilan bog'liq. Ijtimoiy maqsad talablarini aniqlash statistik ko'rsatkichlarni tahlil qilish, iste'mol modellarini ishlab chiqish, ijtimoiy tadqiqotlar o'tkazish imkonini beradi.

Xulosam shundan iboratki-Ayni paytda qo'lqoplari erkaklar va ayollar kiyimlarining ajralmas qismidir. Bugungi kunda ko'plab qo'lqoplari mavjud. Qo'lqoplari yuqori materiallar bilan bir-biridan farq qiladi(masalan, agar u teri qo'lqop bo'lsa, ular qo'zichoq ("Husky"), kiyik terisi, echki qalampiri va boshqalar).

Qo'lqoplarini ishlab chiqarishni tayyorlashning asosiy bosqichi modelerlarni yaratish va bir yil davomida qo'lqop to'plamini tasdiqlashdir. To'plamni tayyorlash umumiy ko'rsatmalarga asoslangan. Eksport uchun ikkita to'plam yaratiladi: bahor-yoz va kuz-qish. Birinchi to'plam asosan astarsiz qo'lqoplarni o'z ichiga oladi va o'tgan yilning aprel oyida tayyorlanishi kerak. Ikkinci to'plamda astarli qo'lqoplari mavjud va o'tgan yilning sentyabr oyida tayyorlangan bo'lishi kerak.Teri qo'lqoplari kiyimlarga muhim hissa bo'lib qoldi, shuning uchun ham shakli, ham materiallari va ranglari bilan yangi moda yo'nalishlari bilan bog'liq modellarni tezda o'zgartirish talab etiladi. Qo'lqoplari iste'mol va funktsional xususiyatlarga ega bo'lishi kerak. To'plam materiallarning iqtisodiy sarflanishini, mehnat zichligini kamaytirishni, yangi texnika va ilg'or texnologiyalarni qo'llashni hisobga olgan holda yaratilishi kerak. To'plamni yaratishda mahsulot shakli va materiallar assortimenti, savdo tashkilotlarining talablarini, bozor holati to'g'risidagi ma'lumotlarni hisobga olish kerak. To'plam barcha guruhlarning qo'lqoplarining kerakli nisbatida taqdim etilishi kerak.Yana bir to'xtalib

o'tishim kerak bo'lgan asosiy qo'lqop turimiz bu trikotaj qo'lqoplaridir-Tuzilishiga ko'ra trikotaj usulida hosil qilinadigan to'qima elementlarni tekislikda emas,fazoda halqa holida joylashi bilan farqlanadi.Texnologik jihatdan esa birinchi navbatda jihozlarni unumdorligini ,foydalaniladigan iplarni xossalardagi farqlari va ularni tayyorlash texnologiyasi hamda mahsulotning tuzilishi o'ziga xosligi bilan ajralib turadi.Trikotaj usulida to'qishning yana bir avzaligi to'qima hosil qilishda oddiy to'quv dastgohlari yuzaga keltira olmaydigan xossalar va sifatlarini shakllantirishdadir.Shuning uchun so'ngi yillarda trikotaj texnologiyasini yanada rivojlantirish keng qamrovda joriy etilmoqda va yangidan yangi mahsulotlar ishlab chiqarilmoqda.Bularga misol qilib turli xil sun'iy va sintetik iplardan foydalanib to'qima-mahsulotlarning mexanik xossalarini yaxshilangan xolda ishlab chiqaralayotgan "qo'lqop"larni aytishimiz mumkin.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR

1. 1."TO'QIMACHILIK MUXSULOTLATINI ISHLAB CHIQARISH"-TOSHKENT "2008 YIL"
2. Алексеев Н.С. Теоретические основы товароведения-М: 1988.-328 с.
3. 3-M.X.Mirzaahmedov Yog'och o'ymakorligi. –Т.: O'qituvchi, 1995. 62 bet.
4. 4.M.K.Mirzahmedov Boshlang'ich naqsh ishslash metodikasi. –Т.: O'qituvchi, 1976. 56 bet.
5. 5.M.T.Semenova Narodnoye iskusstvo i yego problemy. -M.: 1977. 117 ctr.
6. 6.Q.Q .Qosimov Naqqoshlik. –Т.: O'qituvchi, 1990. 97 bet.
7. 7.S.A.Solovev Dekorativnoye oformleniye. –М.: 1987. 56 ctr.
8. 8.S.S.Bulatov Rangshunoslik. –Т.: O'qituvchi, 2009. 160 bet.
9. 9.S.S.Bulatov va M.Ashirov Amaliy san'at atamalar lug'ati. -Toshkent: Enseklopediya bosh red., 1991. 86 bet.
10. 10.ZIYONET.UZ
11. 11.ARXIV.UZ